

מיחזור פסולות אורגניות לשרות ענף הלול

ענף הלול והמשחטות, הינם יצרנים גדולים של פסולת חקלאית. סך זבלי רפד לולי הפטם בסיום מדגר וזבל מלולי הטלה מוערך כ-1.2 מיליון מ"ק בכל שנה. בעקבות התקנות החדשות למיחזור פסולת חקלאית אורגנית, עלה צורך בהקמת מפעלים לטיפול בה ומיחזור, לייצור מוצרים חדשים לחקלאות ושימושים נוספים

חזי כהן

ענף הלול והמשחטות, הינם יצרנים גדולים של פסולת חקלאית. סך זבלי רפד לולי הפטם בסיום מדגר וזבל מלולי הטלה מוערך כ-1.2 מיליון מ"ק בכל שנה. בנוסף, פסדי עופות, תשטיפי המלחת ההכשרה ושאר המשחטות גם הם נחשבים לפסולת חקלאית. יחד עם כול ענפי בעלי החיים החקלאיים (תמונה מס' 1) גם ענף הלול מחויב לדאוג למיחזור הפסולת הנוצרת בתהליך היצור והגידול. המשרד להגנת הסביבה הוציא תקנות והנחיות למיחזור פסולת חקלאית.

עודפי פסולת חקלאית קיימים גם מענפי הצומח, וגם כאן בעיית פסולת הגזם הולידה בפארק פתרון. בכל שנה נוצרים בישראל למעלה מ-660,000 טון גזם עץ מגיזום ועקירת מטעים (ראו תמונה מס' 1). כיום לא קיימת בישראל הסדרה רגולטורית ואף לא פיקוח על טיפול בפסולת חקלאית. אי לכך, במקרים רבים, הפתרון הכדאי ביותר לחקלאי הוא להשליך או לשרוף את הפסולת הנוצרת במשקו. לא רק שאין תמיכה אמיתית לפיתוח שימושים מסחריים בפסולת הגזם השנתית, המדינה באמצעות משרד החקלאות אף מעודדת שריפות פתוחות בנותנה אלפי היתרי שריפת גזם חקלאי בכל שנה. בשנת 2017 התקבלו במשרד להגנת הסביבה יותר מ-5,000 פניות בנוגע למפגעי זיהום אוויר כתוצאה משריפות פסולת והמספר הזה עולה משנה לשנה. הצורך המשווע במענה לבעיית שריפות הגזם יחד עם הניסיון הרב שנצבר בפארק אור בטיפול בגזם עץ הובילו להקמת אקולוגו.

בעקבות התקנות החדשות למיחזור פסולת חקלאית אורגנית, עלה צורך בהקמת מפעלים לטיפול בה ומיחזור, לייצור מוצרים חדשים לחקלאות ושימושים נוספים.

עודפי פסולת חקלאית קיימים גם מענפי הצומח, וגם כאן בעיית פסולת הגזם הולידה בפארק פתרון. בכל שנה נוצרים בישראל למעלה מ-660,000 טון גזם עץ מגיזום ועקירת מטעים (ראו תמונה מס' 1). כיום לא קיימת בישראל הסדרה רגולטורית ואף לא פיקוח על טיפול בפסולת חקלאית. אי לכך, במקרים רבים, הפתרון הכדאי ביותר לחקלאי הוא להשליך או לשרוף את הפסולת הנוצרת במשקו. לא רק שאין תמיכה אמיתית לפיתוח שימושים מסחריים בפסולת הגזם השנתית, המדינה באמצעות משרד החקלאות אף מעודדת שריפות פתוחות בנותנה אלפי היתרי שריפת גזם חקלאי בכל שנה. בשנת 2017 התקבלו במשרד להגנת הסביבה יותר מ-5,000 פניות בנוגע למפגעי זיהום אוויר כתוצאה משריפות פסולת והמספר הזה עולה משנה לשנה. הצורך המשווע במענה לבעיית שריפות הגזם יחד עם הניסיון הרב שנצבר בפארק אור בטיפול בגזם עץ הובילו להקמת אקולוגו.

ביותר לחקלאי הוא להשליך או לשרוף את הפסולת הנוצרת במשקו. לא רק שאין תמיכה אמיתית לפיתוח שימושים מסחריים בפסולת הגזם השנתית, המדינה באמצעות משרד החקלאות אף מעודדת שריפות פתוחות בנותנה אלפי היתרי שריפת גזם חקלאי בכל שנה. בשנת 2017 התקבלו במשרד להגנת הסביבה יותר מ-5,000 פניות בנוגע למפגעי זיהום אוויר כתוצאה משריפות פסולת והמספר הזה עולה משנה לשנה. הצורך המשווע במענה לבעיית שריפות הגזם יחד עם הניסיון הרב שנצבר בפארק אור בטיפול בגזם עץ הובילו להקמת אקולוגו.

אקולוגו הינה חברה צעירה המפתחת רפד לולים חדש בשם סקויריפד, העשוי כולו מגזם עץ חקלאי ויערני.

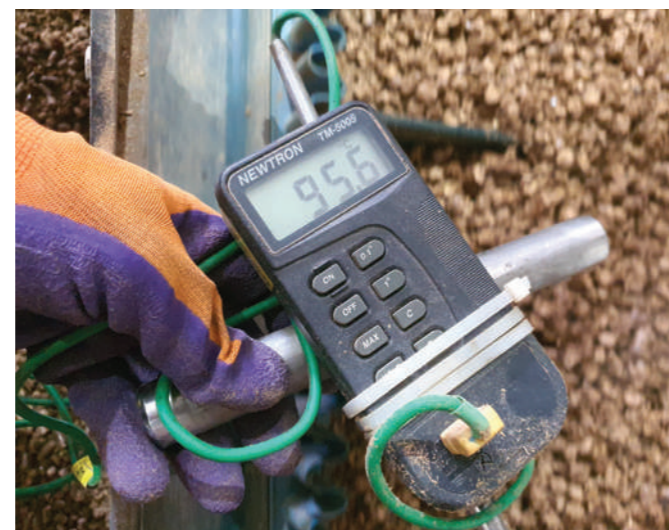

נפגשנו עם אביב רוזן מחברת אקולוגו כדי לשמוע ולהכיר יותר את מצע הרפד החדש שלהם. אביב אשר אחראי על איתור מקורות הגזם וכן על שיווק מוצרי אקולוגו ללולנים, מספר כי כאשר העץ מגיע לשטח המפעל, הוא נפרק על רחבת הניקוי. "כל גזם מגיע עם אחוז 'לכלוך' מובנה". צוות אקולוגו פיתח מערך ניקוי וניפוי ייחודי המסלק ביעילות חלקי פלסטיק, מתכות, אבנים ואדמה ומשאיר להמשך התהליך עץ נקי לשלב הייצור. בהמשך העץ עובר שלבי ריסוק, טחינה ואז דחיסה בטמפרטורה גבוהה במכונה המייצרת כופתיות עץ. אביב מוסיף, "מצע הרפד החדש שאנו מביאים לענפי בעלי החיים ובעיקר לענף הלול הוא מצע המיוצר מעץ שעבר בדיקות לאי נוכחות פתוגנים ולא טופל בחומרי שימור/אימפרגנציה המקובלים בעץ תעשייתי. החומר שלנו עובר שלב חימום ומיובש לרמת לחות נמוכה המפחית משמעותית קיום גורמים פתוגניים.

לפני יציאה לשיווק מסחרי, ערכנו בדיקות לכושר הספיגה והנידוף של החומר. מצאנו כי כושר נידוף הנוזלים שלו טוב משמעותית בהשוואה לנסורת הרגילה. כל לולן יודע כי רפד בטווח לחות נכון הוא גורם משמעותי להפחתת פתוגנים בלול. הנתון הזה דחף אותנו לצאת לבדיקות בלולים מסחריים. בשנה האחרונה בצענו כ-100 מדגרים בלולי פטם ותרנגולי הודו גם במדגרי קיץ וגם במדגרי חורף. לפי דיווחי הלולנים בשטח, מצע הרפד היה טוב מאוד, נשאר יבש ואוורירי גם בסיום המדגר."

עוד מוסיף ואומר אביב כי עקרון חשוב שמנחה את החברות הפועלות בפארק הוא יצירת מעגל מיחזור חומר אורגני חדש ובטוח. "אנחנו פועלים בראיה הוליסטית שבה אנו מטפלים

עוד מוסיף ואומר אביב כי עקרון חשוב שמנחה את החברות הפועלות בפארק הוא יצירת מעגל מיחזור חומר אורגני חדש ובטוח. "אנחנו פועלים בראיה הוליסטית שבה אנו מטפלים

תמונה 3: מדידת טמפרטורה ביציאה משלב הדחיסה.

בפסולות חקלאיות של גזם עצים, יוצרים ממנו רפד נקי ואיכותי ללולים. בהמשך, נוכל לקבל מהלול את זבל הרפד הנוצר בלול למפעלנו ונמחזר אותו לדשן אורגני החוזר לחקלאות. מעגל מיחזור שלם לטובת הסביבה והחקלאים."

כיום לאחר שנת פיילוט מוצלחת בלולים מסחריים לשביעות רצונם של הלולנים, המפעל הצעיר מבקעת הירדן נכנס לשלב בניית מערך ייצור מסחרי הצפוי להסתיים בחודשים הקרובים. לטיוס, אביב מסכם כי ההתפתחות הטכנולוגית השפיעה וקידמה כמעט כל מרכיב בענף גידול העוף בלולים. הגורם היחיד שלא השתפר ולפעמים נראה שאף ירד באיכותו הינו ריפוד הלול. "למרות שהענף יחסית שמרן בנוגע לכניסת מוצרים חדשים אנחנו מקבלים פידבקים חיוביים מלולנים לגבי ביצועי סקויריפד והמחיר התחרותי שלו. אני בטוח כי אנו בדרך לביסוס מעמדו ומקוויים שיתרום להצלחת המגדלים בענף".

תמונה 4: מדגר פטם ביום 17 על מצע הסקויריפד.

צילומים: באדיבות חברת אקולוגו